

סוף שבוע ארוך באיסטנבול

זה היה אחרי ועדית מדריד ובהמשך להסכם אוסלו שבא אחריה. משק כנפי השכינה הורגש באוויר והשלום נראה בפתח. יום אחד באה אלי מהנדס העיר ירושלים בימי טדי קולק ואמרה: מתארגנת קבוצת מתכננים ישראלים ופלסטינים כדי לתכנן את השלום בירושלים. ההיגיון שעמד מאחורי היוזמה היה: אם יתנו לבעלי מקצוע משני הצדדים הניצים, לתכנן את העיר בצורה מקצועית, הם יוכלו להסכים מקצועית על מה שנכון או לא נכון לעשות בעיר. התארגנה קבוצה של מתכננים 5 פלסטינים שערפאת בחר וחמישה ישראלים שאף אחד לא בחר בראשות רון פונדק (מגיבורי אוסלו) כדי לתכנן תוכנית אב לירושלים על כל חלקיה יהודים כערבים. בסבוב הראשון התחלנו, כדרך המתכננים, לחשוב על עיר אידיאלית. לאחר שתי פגישות סוערות זו נראתה הדרך לכישלון. מסתבר לכל קבוצה (היהודים והערבים) תמונת עיר אידיאלית אחרת. זה היה צפוי אבל מפתיע. הצעתי לעבוד על מטרה פחות יומרנית: לתכנן את העיר כך שבה שני העמים שלא בדיוק אוהבים זה את זה יוכלו לחיות בה ולהשתמש בשירותיה במינימום חיכוך ובמקסימום יעילות. המטרה הזו התקבלה והתכנון התבצע בסדרה של פגישות שקיימו עשרת המומחים בני שני העמים לעיתים מזומנות. זה היה צריך להיות סודי וגם להתמודד עם מאורעות שקורים באזור פה. פוצץ אוטובוס ושם הוטל עוצר. הפתרון שנמצא הזכיר לי את מה שמציעה הגמרא: תלמיד חכם אשר תוקף אותו יצרו, ילבש שחורים וילך לעיר אחרת וימצא שם את סיפוקו. בקיצור הלכנו לעיר אחרת. בעצם לערים אחרות.

הלכנו להאג שבהולנד לבלפסט אשר באירלנד וגם לאיסטנבול הגענו לסוף שבוע ארוך. בכל נסיעה כזו היו פלסטינים שבחבורה עוברים בדיקה מעמיקה ואילו אנחנו הישראלים עוברים חלק. בכל בדיקה היינו משתתפים בצערם. בפגישות אני הייתי "נושא הכלים" הייתי בא עם הכלים (שאת רובם יצרתי במהלך עבודתי בתכנון מחקר חקלאי) בחלקם בראשי ובחלקם גלומים בניירות מכווני עבודה אשר הכנתי מראש. מרוב שהייתי שקוע באלה לא שמתי לה לשום דבר אחר לא לאן נוסעים לא באיזה בית מלון מתגוררים וגם לא למה שאפשר לראות בהזדמנות שאנחנו שם. בקיצור כל מה שעושה אדם נורמלי כשהוא בא למקום. אני נסעתי והגעתי כמו חבילה. הגענו בערב ומיד הלכנו לישון. למחרת קמתי כהרגלי מוקדם בבוקר ויצאתי מן המלון כדי לראות את הסביבה. היו שם דשאים ענקיים ובהם מפוזרים בתי מידות, בעצם ארמונות, ועצים מצילים. היום אני יודע שזה מוקד השלטון בטורקיה. לא הספקתי ללכת הרבה ומכונית משטרה נעצרה לידי. הכנס אמרו לי בטורקית מדוברת, איני יודע איך הבנתי אך מצאתי את עצמי בפנים. נזכרתי שאיני יודע דבר שיעזור לי לחזור בחזרה לא

כתובת לא שם בית מלון. ביקשתי: "בסוף אחרי שתגמרו איתי תחזירו אותי לכאן" ונסענו. עלה בדמיוני הסרט אקספרס של חצות. תוך כדי נסיעה הם חקרו אותי, בטורקית, ערכו עלי חיפוש והפשיטו אותי, כשלא מצאו כלום, החזירו אותי למקום בו הועליתי. העניין ירד מסדר היום וכבר שכחתי אותו. כל יום שישי עסקנו בתכנון ירושלים, אבל בשבת קיבלנו מהמארגנים צ'ופר סיור בשכיות החמדה אשר יש באיסטנבול. היינו קצת יותר מעשרה באוטובוס ונסענו דרך העיר, כמעט בכל צומת ירד אחד הישראליים. זה יש לו חברה והוא דודה ולזה גרושה לבסוף נשארנו אני ושבעה פלסטינים שאים להם אף אחד. המשכנו לנסוע ברחבי העיר. קצת כדי להפיג את הריק וקצת כדי למלא את החלל ואולי גם קצת כדי לצבור קרדיט, סיפרתי להם את המוצאות אותי בבוקר אותו יום. הגענו לכנסיה אגא סופיה והתמלאנו ברושם אדיר. בעוד אנו הולכים משם אל המסגד הכחול ניגש אליי אחד הפלסטינים, פרופסור לתחבורה מאוניברסיטת ביר זית, ויש אומרים חבר בחמאס, התקרב אלי קרוב קרוב הסתכל אלי עין בעין ואמר: אבל הם לא השפילו אותך. אמרתי: לא ואז אמר: כל יום כשאני עובר במחסום אני מרגיש מושפל.

הבנתי!!!